

vi gjorde for 30 Aar siden, da den forrige Lov blev vedtagen. Selv om derfor det Beløb, der her tales om, ikke var et Beløb, der viste et foreløbigt Plus, men i Virkeligheden var et Beløb, der viste et Minus, en Stigen i Skoleudgifterne, saa vilde dette ikke behøve at være noget absolut; det vilde kun være en relativ Stigning, thi absolut set, maatte man beregne Forholdet paa den Maade, at man spurgte: Hvad kostede vort højere Skolevæsen Landet i 1870, og hvad vil det højere Skolevæsen komme til at koste os nu? Og der er baade det ærede Medlem fra Vemming (Holm) og enhver anden nødt til at indrømme, at det nu vil koste Landet betydeligt mindre, naar vi altsaa tage Forholdet paa denne Maade.

Jeg skal ikke komme videre ind paa de Forhold i Loven, som ikke ere blevne fremdragne her under Debatten. Realskolerne ville jo efter al Sikkerhed blive nødte til at gaa over til at blive Kostskoler; det er en Ændring, som ganske sikkert vil komme. Det Omraade af Landet, fra hvilket de enkelte Realskoler skulle hente deres Disciple, bliver større, i det Øjeblik Realskolens Børneklasser tages fra dem, fordi Eleverne nu kunne være i Folkeskolen; og der vil neppe for Realskolerne ude omkring i Provinserne være andet at gøre end at gaa over til at blive Kostskoler — man kan saa betragte denne Overgang som heldig eller uheldig. For Kjøbenhavns Vedkommende vil Spørgsmaalet blive et noget andet, der ville Kostskoler selvfølgelig ikke komme frem. Det Spørgsmaal skal jeg ikke berøre. Kjøbenhavns Kommune synes jo at sætte en Ære i, at intet Menneske i Byen kan faa Præliminæreksamen uden gennem Kursustærskeri. Man arbejder her i Kommunen paa den Maade, at man mere og mere søger at slaa Realskolerne ihjel og er glad derved, uden samtidig at oprette kommunale Realskoler herinde. Hvis man for hver privat Realskole, man ødelagde, oprettede en kommunal, kunde man jo forstaa den Bevægelse, men en Ødelæggelse af Byens Realskolevæsen og derved at drive alle Byens unge Mennesker over til at lade sig Eksamensfordringerne indtærskle gennem Kursus, er en pædagogisk set saa ejendommelig Bevægelse, at der ikke er nogen Grund til at dvæle videre derved. — Maatte jeg saa blot gøre en eneste Bemærkning til det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe), der omtalte Indmeldelsesbetingelserne i § 14, og særlig Betingelsen i

denne Paragrafs Nr. 4, hvor der staaar, at Eleven skal have et tilfredsstillende Vidnesbyrd for at komme over til en Skole fra en anden. Det ærede Medlem var bange for Ordet „tilfredsstillende“ og syntes at „Vidnesbyrd“ var nok. Jeg tror efter hele Paragraffens Ordning, som den nu er, ikke, der vil være nogen Fare ved, at vi beholde Paragraffens Udtryk. Det Vidnesbyrd, Eleven faar, naar han gaar over fra den ene Skole til den anden, bliver altid kun diskretionært meddelt Skolens Rektor, og han vil, hvad enten det staaar i § 14 eller ikke, alligevel tage Hensyn til, om han finder Vidnesbyrdet tilfredsstillende. Jeg forstaaer meget godt den Tankegang, ud fra hvilken det ærede Medlem har talt, billigere den ogsaa fuldstændigt. Jeg tror blot, at saaledes som Paragraffen er i Øjeblikket, behøves der i Virkeligheden ikke at træffes videre Ændring i den.

Patursson: Idet jeg udtaler min fulde Tilslutning til Forslaget i Almindelighed, vil jeg gøre opmærksom paa, at i Anledning af Sprogforholdene i min Valgkreds vil det vistnok være nødvendigt, at der sker en lille Tilføjelse i § 5, der omhandler Undervisningens Ordning med Hensyn til Fagene. Hvor der staaar: „Mellemskolens Undervisning skal omfatte Religion, Dansk . . .“ bør der tilføjes: „og paa Færøerne Færøisk.“ For at Lovforslagets store Gode ogsaa kan komme min Valgkreds til Nytte fuldtud, mener jeg, at denne Tilføjelse vil være nødvendig.

Ottosen: Den Modtagelse, dette Lovforslag har faaet i det høje Ting, har i det hele været saa velvillig, at Tilhængerne af Lovforslaget have Grund til at føle sig tilfredse. Jeg har da kun Lyst til at svare ganske kort paa et Par af de Ting, der ere komne frem. Det meste, der er fremdraget under Debatten her, synes mig at være af den Art, at det frugtbare kan tages op til Behandling i Udvalget end i en Debat her i Salen.

De to Punkter, jeg først vil tage op her, er dels den legemlige Opdragelses Stilling dels det latinske Kursus paa den nysproglige Linie. Jeg tror ikke, de Mænd, der have udarbejdet Forslaget, have været blinde for Vigtigheden af, at den legemlige Opdragelse blev fremmet i højere Grad end hidtil, og jeg tror heller ikke, at Lovforslaget indeholder Bestemmelser, der paa nogen Maade ville være en Hindring derfor,